

Datum	07.08.2016	Obseg	1 cm ²	Povzetek	Spolno prenosljive okužbe, kot so HIV, virusni hepatitisi, gonoreja, sifilis, HPV, klamidija in druge, po vsem svetu in tudi pri nas naraščajo. Po besedah Evite Leskovšek z NIJZ opažajo tak trend že nekaj časa in tudi zgodovinsko gledano so se spolno prenosljive bolezni vedno širile v kriznih obdobjih. Edina učinkovita zaščita je kondom.
Medij	www.sta.si				
Naslov	Živimo zdravo: Ob krizi v porastu tudi spolno prenosljive okužbe (tema)				
Avtor	Anja Gorenc				

Stran: 1
Rubrika: Zdravstvo
Žanr: poročilo
Površina članka: 1 cm²

Živimo zdravo: Ob krizi v porastu tudi spolno prenosljive okužbe (tema)

—
piše Anja Gorenc
—

Ljubljana, 7. avgusta - Spolno prenosljive okužbe, kot so HIV, virusni hepatitis, gonoreja, sifilis, HPV, klamidija in druge, po vsem svetu in tudi pri nas naraščajo. Po besedah Evite Leskovšek z NIJZ opažajo tak trend že nekaj časa in tudi zgodovinsko gledano so se spolno prenosljive bolezni vedno širile v kriznih obdobjih. Edina učinkovita zaščita je kondom.

"V novejših časih ljudje živijo zelo hitro in površno iščejo zadovoljstvo, pogosto v instantnih odnosih," izpostavlja Leskovškova. Poleg večletne finančne in ekonomske krize je tako v družbi prisotna kriza vrednot, vse to pa je povezano tudi s porastom spolno prenosljivih bolezni, dodaja.

Stran: 1
Rubrika: Zdravstvo
Žanr: poročilo
Površina članka: 1 cm²

Leskovškova opozarja, da je ob porastu vseh spolno prenosljivih bolezni zlasti zaskrbljujoče zadnje poročanje o naraščanju novih primerov virusa HIV pri nas. V prvi polovici letošnjega leta je bilo v Sloveniji namreč na novo odkritih 46 primerov okužbe s HIV, medtem ko je bilo denimo lani v celem letu prepoznanih 45 novih okužb s tem virusom.

Kot zaskrbljujoče ocenjuje tudi dejstvo, da pri gonoreji in sifilisu opažajo okužbe na netipičnih delih, torej ne samo na notranjih ali zunanjih spolnih organih, ampak oralne infekcije, kjer ljudje niti ne posumijo, da bi lahko prišlo do okužbe.

Sicer je zdravljenje okužb s HIV v zadnjih letih tako napredovalo, da lahko govorimo o obvladljivi kronični bolezni in za okuženega ne predstavlja več smrtne obsodbe, če jo odkrijejo pravočasno. A Leskovškova opozarja, da je kljub temu to doživljenjska okužba, ki zahteva vseživljenjsko zdravljenje. "Treba je vedeti, da življenje s HIV izredno spremeni življenje in je težko in naporno," je izpostavila v pogovoru za STA.

Zato ponovno poziva k preventivi in zaščiti "zlasti v poletnih mesecih, ko vemo, da je verjetnost prenosa okužb večja zaradi "počitnic in dopustov, ko se ljudje sprostijo in se več družijo, zlasti na potovanjih, kjer je prevalenca vseh teh bolezni večja in je tudi večja možnost za intimne stike, ki so tvegani".

Edina učinkovita zaščita še vedno kondom

Najpogosteje se bolezni pojavljajo v skupinah z večjim tveganjem, to so ranljive skupine, ki imajo več spolnih partnerjev in hkrati ne uporabljajo kondomov. "Ta predstavlja edino pravo zaščito, saj je fizična prepreka med telesnimi tekočinami in notranjimi spolnimi organi in drugimi sluznicami," izpostavlja Leskovškova.

Pri vseh ljudeh, ki so imeli tvegano spolno vedenje in sumijo, da bi lahko prišlo do okužbe, je zelo pomembno, da gredo čim prej na testiranje, saj pravočasno zdravljenje bistveno spremeni potek in razvoj bolezni oz. zmanjša vpliv vseh teh okužb na zdravje, je poudarila.

Nova tvegana vedenja po njenih navedbah sovpadajo tudi razvojem tehnologije. Med drugim so v uporabi spletne oz. mobilne aplikacije, s pomočjo katerih lahko ljudje najdejo spolnega partnerja kjer koli, denimo na potovanju, in si ga izberejo glede na svoje spolne preference. "V glavnem gre za tvegane spolne stike," pravi.

Stran: 1
Rubrika: Zdravstvo
Žanr: poročilo
Površina članka: 1 cm²

Kot protiutež takšnim "spolnim navigacijam" so na infekcijski kliniki Univerzitetnega kliničnega centra (UKC) Ljubljana skupaj s študenti medicine in drugih fakultet razvili aplikacijo, s katero ljudje lahko preverijo, ali se njihovo spolno vedenje uvršča med tvegano, in jim tudi pomaga pri odločitvi, ali obiskati zdravnika zaradi tega.

"Aplikacijo priporočamo vsem ljudem in ne samo poleti. Ko imamo spolni stik z določeno osebo, imamo biološki stik tudi z njegovimi bivšimi partnerji in povzročitelji okužb. Zato se je treba zaščititi pred spolno prenosnimi boleznimi in ne samo proti zanositvi s kontracepcijskimi sredstvi" poudarja.

Če bi mladi imeli dovolj informacij, bi se za spolnost odločali pozneje

Spolno prenosljive bolezni niso neprijetne le zaradi kliničnih znakov, kot so izcedki, srbečice, rdečice in podobno, ampak so tudi javnozdravstveni problem zaradi dolgoročnih učinkov. Hepatitis B denimo lahko pozneje povzroči raka jeter in odpoved jeter. Spolno prenosljive bolezni so neposredno povezane z neplodnostjo. Število spolnih partnerjev oz. okužb je povezano tudi z rakom na materničnem ustju pri ženskah. "Da ne govorimo o elementih duševnega zdravja, ki so povezani s spolnostjo. Še posebej pri mladih," opozarja Leskovškova.

Raziskave kažejo, da bi mladi pozneje začeli prakticirati spolne odnose, ti pa bi bili bolj varni, če bi o tem vedeli več. "Mladi želijo imeti več informacij, predvsem v šolah in od staršev. Na takšna sporočila moramo kot strokovnjaki in država odgovarjati s programi sistematično uvedbo preventive. Preventive, ki ni moralizirajoča, ampak naj mladim poda vse strokovne informacije. Po tem je vsak posameznik sam odgovoren za svoje zdravje," še pravi Leskovškova.

Opozarja tudi, da se vlaga premalo sredstev za preventivo. Prav tako so na NIJZ izgubili možnost razvijanja zdravstveno vzgojnih gradiv. Včasih so delili plakate, zloženke ter rdeče pentlje. "To se je zreduciralo, ker sredstev enostavno ni," pojasnjuje sogovornica.

Ob tem pa izpostavlja, da "se preventiva absolutno izplača", kajti stroški zdravljenja so neprimerljivo večji. Za primerjavo: v Sloveniji namenimo nekaj tisoč evrov za preventivo pred širjenjem spolno prenosljivih bolezni, enako vsoto pa tudi za zdravljenje samo enega bolnika na leto, ki je okužen denimo s hepatitisom B ali virusom HIV, za katerega so zdravila izredno draga, dodaja Leskovškova.